

Til lovforslag nr. L 140. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 12. februar 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om social service og forskellige andre love

(Regler om mellemkommunal refusion, om særligt supplerende tilskud til orlovsydelse til enlige forældre og om forlængelse af Dagpengeudvalget)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Der er af socialministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Udvalget finder det positivt, at der med lovforslaget sker en forbedring af adgangen til mellemkommunal refusion. Udvalget er dog bekymret over, at det fortsat ikke er muligt for kommunerne at aftale refusion af udgifterne til hjemmesygepleje i forbindelse med salg af pladser i plejeboliger. Den gruppe mennesker, der modtager plads i plejeboliger, er meget ofte personer, der allerede har brug for hjemmesygepleje, eller som må påregne at få det inden for en kortere tid. Udgifter til hjemmesygepleje, der opstår i forbindelse med salg af pladser i plejeboliger, kan være omfattende for kommuner, der gennemgående har flere plejeboliger, end kommunen selv kan udnytte.

Udvalget forudsætter, at der bliver indført en hjemmel, således at kommunerne kan aftale refusion af de udgifter, der afholdes til ydelser i

henhold til lov om hjemmesygepleje til hjemmeboende.

Ændringsforslag

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) I det under *nr. 2* foreslåede § 9 a, *stk. 1, nr. 7*, indsættes efter »§ 77 i lov om social service«: »og ophold i bofællesskaber oprettet efter den tidligere bistandslovs §§ 68 og 68 b«.

2) Efter *nr. 2* indsættes som nyt nummer:

»01. § 54 affattes således:

»§54. Afgørelser i sager efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel træffes på et møde, hvori der deltager 3 medlemmer og 2 ankechefer, jf. § 55, stk. 2, nr. 1.

Stk. 2. De 3 medlemmer skal repræsentere henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark og kommunerne.

Stk. 3. Ved udpegningen af medlemmerne efter *stk. 2* finder reglerne om beskikkelsesperioden og tilhørsforhold til det sociale område i § 52, stk. 2, nr. 2 og 3, ikke anvendelse.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter bistandslovens § 68 og § 68 b kunne kommunen oprette bofællesskaber til personer med vidtgående fysisk eller psykisk handicap eller personer med særlige sociale vanskeligheder.

I 1998 opholdt 7.991 personer sig i bofællesskaber oprettet efter bistandslovens §§ 68 og 68 b.

Der var, jf. bistandslovens § 11, stk. 1, nr. 1, adgang til mellemkommunal refusion, når en person ved medvirken fra en anden kommune eller offentlig myndighed var optaget i et af de nævnte bofællesskaber.

Serviceoven har ikke særlige regler om bofællesskaber. Det skyldes, at på voksenområdet er der med serviceoven - bortset fra plejehjem og beskyttede boliger, som føres videre efter serviceovens § 140 - gennemført en skellen mellem botilbud og øvrige tilbud. Denne ophævelse af det lovmæssige institutionsbegreb betyder blandt andet, at borgerne får hjælp efter samme bestemmelser uanset den konkrete boform. Serviceoven forudsætter, at selve bodelen reguleres efter den almindelige boliglovgivning, men der er dog i kapitel 18 i serviceoven regler om oprettelse og drift af boformer til særlige målgrupper.

I bemærkningerne til den nuværende § 128 i serviceoven er det nævnt, at man forventede, at spørgsmålet om mellemkommunal refusion i relation til bofællesskaber efter bistandslovens § 68 og § 68 b kunne løses ved, at kommunerne benyttede adgangen til at aftale refusion, jf. § 128, stk. 3.

Med det foreliggende forslag til § 9 a, stk. 1, nr. 7, i retssikkerhedsloven vil der blive adgang til mellemkommunal refusion ved ophold i boliger eller boformer, der kan sidestilles med boformer, der er nævnt i § 9 a, stk. 1, nr. 1-6. Denne bestemmelse vil således give mulighed for refusion ved ophold i bofællesskaber, som kan sidestilles med tilbud bl.a. svarende til serviceovens boformer. For at eliminere en eventuel usikkerhed skønnes det hensigtsmæssigt, at dette direkte fremgår af retssikkerhedslovens § 9 a.

Til nr. 2

Hensigten med § 54 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område var oprindeligt, at beskikkede medlemmer, som deltager

ved afgørelser i sager efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, skulle udpeges efter de samme bestemmelser i § 52 som de øvrige medlemmer af Den Sociale Ankestyrelse. Det betyder bl.a., at personer, der tidligere har været beskikket i 2 perioder (8 år), eller som er ansat inden for den offentlige social- og sundhedsforvaltning eller på institutioner med socialt formål, ikke kan beskikkes som medlemmer af Den Sociale Ankestyrelse.

Det var også hensigten at videreføre ekspertise og viden fra arbejdsmarkedet, og der blev derfor fastsat regler om fast partsrepræsentation i møder i Den Sociale Ankestyrelse, når der behandles sager efter sygedagpengeloven.

Den faste partsrepræsentation betyder, at Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark kan indstille personer med allerede erhvervet kendskab til arbejdsmarkedet, herunder sygedagpengeområdet, som medlemmer.

De kommunale medlemmer må som følge af reglen i § 52, stk. 2, nr. 3, ikke være ansat inden for den del af forvaltningen, der beskæftiger sig med bl.a. sygedagpenge.

Bestemmelsen har den konsekvens, at der nu er et ankeorgan, hvor 2 ankechefer og 2 ud af de 3 medlemmer (Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark) kan have indgående kendskab til lovområdet, fordi der ikke er inhabilitetsbegrænsninger. De kommunale medlemmer (Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner) har således ikke mulighed for at besidde den samme ekspertise.

Ved den foreslåede ændring af § 54 vil den samlede ekspertise og viden fra arbejdsmarkedet kunne videreføres i Den Sociale Ankestyrelse og bevare den retstilstand, der var gældende på området før nedlæggelsen af Dagpengeudvalget. Det bemærkes, at de almindelige regler i forvaltningslovens kapitel 2 om speciel inhabilitet, f.eks. at medlemmet tidligere har behandlet sagen eller truffet afgørelsen i sagen, at medlemmet har en særlig interesse i sagen på grund af ægteskab, slægtskab eller lignende, eller at medlemmet har en økonomisk interesse i sagen, fortsat finder anvendelse.

Dagpengeudvalget, der var nedsat efter sygedagpengeloven, indeholdt ikke begrænsninger i perioderne for beskikkelse. Efter den nugældende regel kan medlemmer, der har været beskik-

kede medlemmer med andet sagsområde i Den Sociale Ankestyrelse, ikke fortsatte som beskikede medlemmer med fast partsrepræsentation i sygedagpengesager, hvis de 2 perioder herved overskrides. Efter ønske fra de kommunale parter, arbejdsmarkedets parter og Ankestyrelsen foreslås begrænsningen i beskikkelsesperioderne ophævet. Også herved bevares viden og kontinuitet i afgørelserne efter sygedagpengeloven.

Det foreslås, at ændringerne træder i kraft samtidig med det øvrige lovforslag, jf. lovforsla-

gets § 6, stk. 1, dvs. dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, og at de har virkning fra 1. juli 1998.

Ændringsforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser i forholdet mellem staten og kommunerne.

Jørn Pedersen (S) Inger Bierbaum (S) Else Marie Mortensen (S) Karen J. Klint (S)

Frederik Nørgaard (S) Villy Søvnald (SF) fmd. Yvonne Herløv Andersen (CD)

Anders Samuelsen (RV) Jette Gottlieb (EL) Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V)

Tove Fergo (V) Rikke Hvilshøj (V) John Vinther (KF) Knud Erik Kirkegaard (KF)

Inge Refshauge (DF) Tove Videbæk (KRF) nfmd.

Fremskridtspartiet havde ikke medlemmer i udvalget.

Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 1:

Hvilke muligheder giver loven for, at kommuner, som sælger pladser i plejeboliger, kan få refusion for udgift til:

- Sygeplejersker (ydelse i henhold til lov om hjemmesygepleje til hjemmeboende)
- Driften af servicearealer (lys, varme og vedligeholdelse)
- Ledelse og administration.

Svar:

Efter at have været i kontakt med Sundhedsministeriet og By- og Boligministeriet kan det oplyses:

Reglerne om mellemkommunal refusion regulerer tilfælde, hvor en borger med medvirken fra en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed har fået ophold i den aktuelle opholdskommune i en af de boformer eller boliger, som er beskrevet i forslaget til § 9 a, stk. 1 og 2, i retssikkerhedsloven. I disse situationer kan den aktuelle opholdskommune få sine udgifter efter loven (serviceloven, pensionsloven eller aktivloven) dækket. Det er udgifter til selve ydelsen, der er refusion for.

Reglerne om mellemkommunal refusion i § 9 a, stk. 1 og 2, dækker ikke umiddelbart de situationer, hvor en kommune køber en plads, jf. dog nedenfor om adgang til at indgå aftale.

Spørgsmålet går på en situation, hvor en kommune sælger pladser i plejeboliger. Plejeboliger er ældreboliger, hvortil der er knyttet omsorgs- og servicefunktioner med tilhørende personale svarende til den pågældende beboergruppes behov.

Plejeboliger etableres efter lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Plejeboliger udlejes til personer, som opfylder de kriterier, som er fastsat for at kunne komme i betragtning til boligerne.

Kommunen kan ikke overdrage "pladser" i en plejebolig til en anden kommune. Efter lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. har borgere i kommunen ikke fortrinsret til plejeboliger i kommunen. Hvis kommunen har anvisningsretten, kan kommunen anvise borgere såvel i som uden for kommunen til ledige plejeboliger.

Udgiften til selve plejeboligen dækkes af den husleje, som beboeren betaler. Beboeren kan som hjælp til betaling af husleje få boligydelse. Det kan aftales, at den tidligere kommune refunderer den aktuelle kommunes udgifter til boligydelse.

Servicearealer er lokaler til genoptræning, hjemmesygepleje eller til personlig og praktisk hjælp, vagtcentral og lign. Disse servicearealer drives ikke efter By- og Boligministeriets regler, men med hjemmel i lov om social service.

Det følger af forslaget til retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 3, at uden for de tilfælde, hvor der er ret til mellemkommunal refusion, kan kommunerne aftale, at en tidligere opholdskommune afholder udgifterne efter serviceloven. Det vil derfor afhænge af den aftale, som de to kommuner indgår, hvorledes den tidligere opholdskommune skal refundere udgifter til driften af servicearealer, herunder ledelse og administration.

Med hensyn til udgifter til sygeplejersker (ydelse i henhold til lov om hjemmesygepleje til hjemmeboende) har Sundhedsministeriet oplyst, at der ikke efter denne lov er hjemmel til, at kommunerne kan aftale refusion.